

[Ebba Strange]

Så vil jeg godt opholdé mig lidt ved de argumenter, der nu er blevet brugt dels fra justitsministerens side, dels fra de ordføreres side, som har været heroppe, og jeg vil gøre det bl.a. gennem nogle spørgsmål. Hvis de ikke bliver besvaret i dag, bliver de det forhåbentlig under udvalgsarbejdet.

For det første vil jeg sige – og det er bl.a. til hr. Bjørn Elmquist – at varetægtsfængsling er straf før dom. Varetægtsfængsling er den alvorligste fængsling, man kan komme ud for, fordi man fra det ene øjeblik til det andet bliver sat ind, uden at man har været gennem en domsforhandling.

Når hr. Bjørn Elmquist så prøver at forklare, at de jo skal stilles for en dommer, og at der også er en advokat til stede, vil jeg godt spørge hr. Bjørn Elmquist: kan det gøre det ud for en egentlig domsforhandling? Det mener hr. Bjørn Elmquist vel ikke som en i øvrigt hæderlig jurist. Selvfølgelig er det straf før dom, og det ved hr. Bjørn Elmquist også godt. Derfor er det kolossalt vigtigt, at vi fortsat bruger varetægtsfængslingen varsomt.

Så er spørgsmålet: i bemærkningerne til lovforslaget står der, at lovforslaget må ses som et led i bekæmpelsen af volden. Jeg tror, det er vigtigt, at vi alle sammen arbejder med på de yderste bestræbelser for først og fremmest at forebygge vold, og hvis volden alligevel opstår så prøver at se, hvordan vi kan komme den til livs. Hr. Torben Lund nævnte en lang række eksempler på, hvordan det kunne gøres, og jeg skal ikke gentage dem her. Vi har fra SFs side fremsat et forslag til en kriminalpolitisk reform, det kan man læse om dér.

Så vil jeg godt sige konkret om dette lovforslag, at den gentagne vold er jo den, folk er bange for. Kvinder er bange for de mænd, der vender tilbage for at banke dem, når de har banket dem én gang. I de kredse, hvor volden er et almindeligt instrument, er folk bange for den tilbagevendende vold, og derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi under arbejdet med dette lovforslag får opklaret, hvor mange tilfælde vi kender til af den gentagne vold, og i hvor mange tilfælde volden er en engangsforeteelse. Det synes jeg er helt afgørende, også for at tage stilling til varetægtsfængslingsspørgsmålet.

Så er jeg selvfølgelig også meget interesseret i, hvad retterne siger til dette forslag, for

jeg synes, det må være kolossalt svært at administrere.

Jeg kan se, at min tid er løbet ud. Det kunne vi ellers godt have talt længe om, hr. formand, men det er der ikke noget at gøre ved. Jeg skal vende tilbage i anden omgang.

Men jeg skal slutte med at sige, at SF ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne om dette lovforslag have lov til at komme med bemærkninger ligesom i to grupper.

Den ene er bemærkninger om det foreliggende lovforslag, der efter min mening ganske klart strider mod Menneskerettighedskonventionen. Jeg tænker her på dens artikel 6, stk. 2: »Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven.« Her er der tale om at indføre straf før straffen, det, som teknisk hedder anticiperet straf. Det er efter min mening en ganske klar overtrædelse. Jeg kan her henvise til, at da vi behandlede et lignende forslag, udtalte rigsadvokaten: »Uanset at retshåndhævelsessensyn kan tale for en omgående frihedsberøvelse i voldssager, finder jeg, at en regel herom vil komme i strid med de anerkendte varetægtsformål og vil være i disharmoni med de gældende regler om varetægt og de standarder, der er formuleret af Europarådskomiteen.«

Det samme har Strafferetsplejeudvalget udtalt. Et flertal har sagt:

»Retshåndhævelsesarrest vil efter udvalgsflertallets mening være i strid med internationale standarder, senest Europarådets Ministerkomité's rekommandation af 27. juni 1980.«

Der er således efter min mening ingen rimelig grund til at bestride, at det, vi er i færd med, er at gribe ind over for menneskerettighederne og de umistelige frihedsrettigheder. Det kan man naturligvis gøre, dette Folkeeting kan jo gøre hvad som helst, men man må være klar over, hvad det er man gør.

Så er der spørgsmålet om brugen af den adgang, vi har. Her ligger det sådan, at Justitsministeriets Kriminalpolitiske Forskningsgruppe har undersøgt, hvornår vi varetægtsfængsler. Dér kan vi se, at vi varetægtsfængsler i meget høj grad, når det gælder